

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 04.11.2022 nr 1.2-2/149-1
Meie 18.11.2022 nr 4/233

Arvamuse avaldamine sotsiaalministri määruse „Kutsehaiguste loetelu“ muutmise määruse eelnõu kohta

Lugupeetud Peep Peterson!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Sotsiaalministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust sotsiaalministri 9. mai 2005. a määruse nr 66 „Kutsehaiguste loetelu“ muutmise määruse eelnõu kohta, mis lisab kutsehaiguste loetellu töökeskkonna psühhosotsiaalsetest ohuteguritest põhjustatud kutsehaigused (posttraumaatiline stressihäire ning muud haigused, mida põhjustavad töökeskkonna psühhosotsiaalsed ohutegurid).

Kaubanduskoda on jätkuvalt saanud ettevõtjatelt tagasisidet, et kutsehaiguste diagnoosimise protsess ei ole piisavalt läbipaistev. Kutsehaigestumise otsused jäävad töandjatele tihtipeale ebaselgeks, sest ei ole selgelt aru saada, mil määral on kutsehaigus seotud konkreetse töökeskkonnaga. Sellise läbipaistmatusega kaasneb ka usaldamatus kutsehaiguste diagnoosimise protsessi osas.

Eelnõuga plaanitavad muudatused ei aita läbipaistvust suurendada, pigem võib neil olla vastupidine mõju. Kui kutsehaiguste loetelu laiendada töökeskkonna psühhosotsiaalsetest ohuteguritest põhjustatud kutsehaigustega, siis võivad selle tulemusena hiljem tekkida küsimused ja vaidlused selle üle, kas haigus on tingitud konkreetsest töökeskkonnast või on haiguse kujunemisel osaliselt või ka täielikult muud põhjused, näiteks eraelulised probleemid (nt lähedase kaotus, abielulahutus, vägivallaohvriks langemine), probleemid varasemate töandjatega (nt tööküsimus), ühiskonnas esile kerkinud probleemid (nt sõda Ukrainas, COVID-19) jne.

Meie hinnangul võib psühhosotsiaalsetest ohuteguritest põhjustatud kutsehaiguste diagnoosimisel tekkida ka olukord, kus töötervishoiuarstil ei pruugi olla täielikku ülevaadet asjaoludest, mis on olulised kutsehaiguse diagnoosimiseks. Töötaja peab töötervishoiuarstile esitama küll väljavõtte tervisekaardist, kuid väljavõtte ei pruugi hõlmata kõiki tähtsust omavaid andmeid. Ka tervise infosüsteemist ei pruugi töötervishoiuarst kõiki asjakohaseid andmeid töötaja tervisega seonduva ajaloo kohta kätte saada, kuna patsient võib need andmed sulgeda. Lisaks sellele ei pruugi patsient avaldada töötervishoiuarstile muid tähtsust omavaid asjaolusid, näiteks võib haiguse tekkimisel olla määravamaks hoopis töökeskkonna väline tegur. Leiame, et töötervishoiuarstil peaksid olema täielikud andmed selleks, et panna korrektne ning

ESTONIAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY / ЭСТОНИЙСКАЯ ТОРГОВО - ПРОМЫШЛЕННАЯ ПАЛАТА
TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REG NO 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE / WWW.ENTERPRISE-EUROPE.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub ligi 3600 ettevõtet, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. Kaubanduskoda liikmed annavad üle 40 protsendi Eesti ettevõtete käibest, ligi 40 protsendi puhaskasumist ja tasuvad üle 40 protsendi riiklikest maksudest. Kaubanduskoda esindab ja kaitseb kõigi ettevõtjate ühishuve ning on mitteriiklik ja apoliitiline organisatsioon.

haiguse ja töökeskkonnavahelise selge seosega diagnoos ning tuua välja sellega seotud asjaolud ja nende hindamine ka tööandjale saadetavas teatises.

Lisaks juhime tähelepanu sellele, et tööandjal võib teatud olukordades olla väga keeruline võtta kasutusele abinõusid konkreetse töötaja tervisekahjustuse ennetamiseks. Näiteks kui töötaja asub tööle uue tööandja juurde ja tal on enne tööle asumist tekkinud esimesed sümptomid psühhosotsiaalsetest ohuteguritest põhjustatud haiguse tekkeks, kuid ta ei anna sellest tööandjale teada, siis on tööandjal keerulisem haiguse teket või süvenemist ära hoida. Jääb ebaselgeks, kas ja millisel määral võetakse seda asjaolu arvesse kutsehaiguse diagnoosimisel.

Kaubanduskoda ei ole vastu plaanitavale muudatusele lisada kutsehaiguste loetellu töökeskkonna psühhosotsiaalsetest ohuteguritest põhjustatud kutsehaigused, kuid kutsehaiguste loetelu tuleks täiendada alles pärast seda, kui kutsehaiguste diagnoosimise protsess on muutunud tööandja jaoks oluliselt läbipaistvamaks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Koostanud: Marko Udras marko.udras@koda.ee 6040070